

Parlamentul
Republicii Moldova

V.M. nr. 10

24.12.2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 din Constituția Republicii Moldova și în conformitate cu art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 368/2023 cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică.

Anexă:

1. Proiectul de lege: 1 filă
2. Nota de fundamentare: 6 file

Deputați în Parlament

Valeriu Stoduc
Nicolai Ristol
Sergo Sibova

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	400
"27"	12 2024
Ora	

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

**pentru modificarea Legii nr. 368/2023
cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic - Legea nr. 368/2023 cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică, (Monitorul Oficial nr.510-513/911 din 29.12.2023), se modifică după cum urmează:

1. În textul legii, sintagma „Instituția publică competentă în domeniul meteorologiei și hidrologiei” se substituie cu sintagma: „Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie” sau cu cuvântul „Serviciu”, după caz;

2. Articolul 9 va avea următorul cuprins:

„Articolul 9. Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie

(1) Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie este o autoritate administrativă cu forma de organizare juridică de Serviciu de stat, care activează în subordinea Ministerului Mediului, constituită pentru prestarea serviciilor publice de asigurare a implementării și promovării politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice și realizează atribuțiile prevăzute la art. 7.

(2) Serviciul este reprezentantul de drept al Republicii Moldova pe lângă Organizația Meteorologică Mondială, conform statutului acestei organizații.

(3) Modul de organizare și funcționare a Serviciului, regulamentul, structura organizatorică și efectivul-limită ale acestuia se aprobă de Guvern.

(4) În cadrul Serviciului activează personal de specialitate, personal științific, funcționari publici, personal de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc.

(5) Statutul personalului de specialitate și personalului științific din cadrul Serviciului se stabilește în regulamentul Serviciului.

(6) Personalului de specialitate și personalului științific li se conferă categorii de calificare pentru a stabili nivelul lor de competență și gradul de corespundere a acestuia cu standardele profesionale, pentru a stimula perfecționarea propriilor abilități, cunoștințe și aptitudini profesionale.

(7) Statutul funcționarilor publici din cadrul Serviciului este reglementat de Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 368/2023
cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege este elaborat de către deputatul Valeriu Muduc, în condițiile art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Potrivit Notei informative la proiectul de Lege cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică, nr.368/2023, scopul elaborării proiectului a constat în instituirea unui cadru juridic, privind activitatea meteorologică necesar dezvoltării social-economice durabile a țării, prevenirii și minimalizării impactului fenomenelor meteorologice și hidrologice periculoase asupra vieții umane, proprietății și securității statului.

Principalele politici care au condiționat intervenția statului în domeniul vizat sunt:

a) Planul de acțiuni al Guvernului 2022-2023, care stabilește drept obiectiv de consolidare a cadrului normativ în domeniul schimbărilor climatice, care va fi realizat prin acțiunea de elaborare și aprobare a proiectului de lege cu privire la activitatea hidrometeorologică în vederea armonizării cadrului legal național și alinierii acestuia la standardele și recomandările Organizației Meteorologice Mondiale, inclusiv integrării serviciilor hidrometeorologice și climatice;

b) Strategia de mediu pentru anii 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 409/2024, la Direcția prioritară 1.1. Dezvoltarea și consolidarea capacităților instituționale în domeniul protecției mediului, continuarea reformei instituționale, la sub-pct. 4) prevede „reorganizarea Serviciului Hidrometeorologic de Stat în „Autoritatea de meteorologie și monitoring de mediu”, prin concentrarea în cadrul acesteia a funcțiilor de monitorizare în domeniul mediului și de gestionare a informațiilor despre mediu deținute de Agenția „Apele Moldovei”, Agenția „Moldsilva”, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Agenția de Mediu, Î.S. „Expediția Hidro-geologică din Moldova”.

c) Strategia națională de reducere a riscurilor dezastrelor pentru perioada 2024-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 804/2024, la capitolul VIII, stabilește responsabilitatea Serviciului Hidrometeorologic de Stat pentru suportul informațional și asigurarea secretariatului Comisiei naționale privind schimbările climatice în evaluarea riscurilor potențiale de mediu care pot conduce la dezastre naturale, precum inundațiile, temperaturile extreme sau seceta, dezvoltarea și implementarea politicilor și reglementărilor menite să reducă riscurile de mediu, monitorizarea permanentă a stării mediului și efectuarea raportării periodice cu privire la riscurile identificate și măsurile necesare pentru a le gestiona, intervenirea și informarea promptă în cazul producerii dezastrelor naturale pentru atenuarea impactului asupra mediului și populației.

Printre condițiile care impun intervenția în Legea nr. nr.368/2023 cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică se enumeră:

a) Convenția Organizației Meteorologice Mondiale (OMM) nr.100/1947, la care Republica Moldova a aderat în 1994 prin Hotărârea Parlamentului nr.210 și rezoluțiile congreselor OMM nr. XI, XII, XIII, XV și XVI, materializate în Ghidul OMM nr 1195/2017, în care se stabilește locul, rolul, organizarea și managementul serviciilor naționale de meteorologie și hidrologie și acoperă forma juridică și instituțională, relații naționale și internaționale, sisteme de observare, de informare, sisteme de avertizare timpurie pentru pericole multiple, servicii climatice și servicii îmbunătățite pentru atenuarea și adaptarea la climă, servicii meteorologice publice, servicii de modelare și predicție pentru a alinia infrastructura de cercetare și a asigura trecerea de la cercetare la operațiuni etc.

b) Cadrului de Acțiune de la Sendai pentru Reducerea Riscurilor de Dezastre 2015–2030, Punct Focal Național al căreia este Serviciul Hidrometeorologic de Stat, este un acord voluntar, care a fost încheiat pe un termen de 15 ani și care recunoaște că statul are rolul principal în reducerea riscurilor de dezastre prin conștientizarea și îmbunătățirea cadrului instituțional, investiții în măsurile de reducere a riscului de dezastre și de creștere a rezilienței și creșterea nivelului de pregătire în caz de dezastre pentru asigurarea reacționării eficiente.

c) Convenția Națiunilor Unite pentru Combaterea Deșertificării (Convenția UNCCD) este o organizație internațională care se concentrează pe abordarea degradării terenurilor, combaterea deșertificării și atenuarea efectelor secetei prin programe naționale de acțiune, care încorporează strategii pe termen lung susținute de acorduri internaționale de cooperare și parteneriat. Recunoscând pericolul în continuă creștere al degradării terenurilor, Republica Moldova a aderat la Convenția UNCCD. Prin Hotărârea Parlamentului 257 din 1998, Serviciul Hidrometeorologic de Stat fiind desemnat în calitate de responsabil pentru implementarea conformă a prevederilor Convenției UNCCD. Reieșind din cadrul strategic pentru anii 2018-2030 al Convenției UNCCD, Republica Moldova și-a planificat 5 ținte voluntare, după cum urmează:

- îmbunătățirea stării ecosistemelor afectate, combaterea degradării terenurilor;
- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populațiilor afectate;
- adaptarea impactului secetei pentru a spori reziliența populațiilor și ecosistemelor;
- generarea de beneficii globale de mediu prin implementarea eficientă a UNCCD;
- mobilizarea resurselor financiare și nefinanciare pentru a sprijini punerea în aplicare a Convenției prin construirea de parteneriate la nivel global și național.

d) Proiectul cu sprijinul Băncii Mondiale de Consolidare a Managementului Riscurilor de Dezastru și Rezilienței la Schimbările Climatice în Moldova care prevede:

- instalarea și implementarea unui *sistem național de avertizare publică* bazat pe comunicații electronice mobile. Acest sistem, fiind integrat cu sistemele de informații meteorologice, hidrologice și geologice existente, va spori semnificativ nivelul de pregătire al țării pentru abordarea pericolelor naturale, cum ar fi inundații, incendii și cutremure.
- *îmbunătățirea serviciilor meteorologice și hidrologice*, care urmărește să sprijine consolidarea capacității de prognoză meteorologică a țării și modernizarea sistemului de avertizare timpurie, fapt ce va permite fortificarea procesului decizional pentru factorii de decizie, întreprinderi și fermieri, care sunt tot mai afectați de fenomenele de secetă. Instituția va beneficia de 6,5 mn dolari sub formă de credit pentru servicii meteo și hidrologice și aproape 0,5 mln dolari grant pentru operaționalizarea radarului meteorologic și sistemului aerologic.

e) Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind accesul publicului la informațiile despre mediu, transpusă în Hotărârea Guvernului nr. 1467/2016.

f) Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, transpusă prin Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic.

g) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei, astfel cum a fost modificată prin Decizia nr. 2455/2001/CE, transpuse prin Legea apelor nr. 272/2011.

h) Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind mecanismul de protecție civilă al Uniunii, prevenirea și managementul riscurilor de dezastre în Europa.

2.2. *Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative*

Unul din scopurile urmărite prin aprobarea Legii nr.368/2023 este asigurarea furnizării și răspândirii în spațiul public a datelor meteorologice și hidrologice fiabile și veridice.

Astfel, activitatea de interes public, prestată de Serviciu, este conformă cu atribuțiile prevăzute la art. 7 din Legea nr. 368/2023, fiind una complexă: implementarea și promovarea politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice.

În context, activitatea desfășurată de „implementare și promovare a politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice” corespunde exclusiv statutului de autoritate administrativă din subordinea ministerelor, potrivit normelor prevăzute la art. 14 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, și anume: „(1) Pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care îi sînt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat.”

Însă, odată cu adoptarea Legii nr. 368/2023, instituției publice competente în domeniul meteorologiei și hidrologiei i-a fost rezervat statutul de instituție publică în care ministerul sau altă autoritate administrativă centrală are calitatea de fondator, conform normelor art. 32 din Legea nr. 98/2012, fapt ce nu corespunde atribuțiilor acesteia, consfințite în art. 7 din Lege, fiind unele distincte de cele ale Ministerului Mediului.

Documentele de politici și scopul care au condiționat adoptarea Legii nr.368/2023 este de a alinia cadrul legal național la standardele și recomandările Organizației Meteorologice Mondiale, adică instituirea unei autorități naționale care va asigura implementarea și promovarea politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice.

Proiectul legii urmărește acordarea statutului instituției publice competente în domeniul meteorologiei și hidrologiei de autoritate administrativă din subordinea Ministerului Mediului, care ar corespunde atribuțiilor acesteia, consfințite la art. 7 din Legea nr. 368/2023 și celor prevăzute la art. 14 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege introduce modificări în Articolul 9 care va avea un alt cuprins:

„Articolul 9. Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie

(1) Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie este o autoritate administrativă cu forma de organizare juridică de Serviciu de stat, care activează în subordinea Ministerului Mediului, constituită pentru prestarea serviciilor publice de asigurare a implementării și promovării politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice și realizează atribuțiile prevăzute la art. 7.

(2) Serviciul este reprezentantul de drept al Republicii Moldova pe lângă Organizația Meteorologică Mondială, conform statutului acestei organizații.

(3) Modul de organizare și funcționare a Serviciului, regulamentul, structura organizatorică și efectivul-limită ale acestuia se aprobă de Guvern.

(4) În cadrul Serviciului activează personal de specialitate, personal științific, funcționari publici, personal de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc.

(5) Statutul personalului de specialitate și personalului științific din cadrul Serviciului se stabilește în regulamentul Serviciului.

(6) Personalului de specialitate și personalului științific li se conferă categorii de calificare pentru a stabili nivelul lor de competență și gradul de corespundere a acestuia cu standardele profesionale, pentru a stimula perfecționarea propriilor abilități, cunoștințe și aptitudini profesionale.

(7) Statutul funcționarilor publici din cadrul Serviciului este reglementat de Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. ”.

Prin urmare, doar prin reglementarea statutului Autorității naționale de meteorologie și hidrologie și, implicit, a personalului Serviciului va fi posibilă atragerea specialiștilor de o calificare înaltă, ce corespunde uneia din finalitățile urmărite: asigurarea furnizării și răspândirii în spațiul public a datelor meteorologice și hidrologice fiabile și veridice.

3.2. Opțiuni alternative analizate

O altă modalitate de administrare publică a activității de „implementare și promovare a politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice”, care ar fi în corespundere cu atribuțiile Autorității naționale de meteorologie și hidrologie, consfințite în art. 7 din Lege, care sunt distincte de cele ale Ministerului Mediului, nu este acceptabilă, deoarece contravine art. 14 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, și anume: „(1) Pentru asigurarea implementării politicii statului în anumite subdomenii sau sfere din domeniile de activitate care îi sînt încredințate unui minister, în subordinea acestuia pot fi create autorități administrative cu forma de organizare juridică de agenții, servicii de stat și de inspectorate de stat.”

Astfel, odată ce a fost creată, Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie poate avea doar o singură formă organizatorico-juridică, agreată de actele normative ce reglementează domeniul administrației publice centrale de specialitate și care ar corespundere cu scopul urmărit de Legislator, urmare a adoptării Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate - asigurarea unui caracter democratic, legal, eficient și transparent și uniform de organizare și funcționare a administrației publice centrale de specialitate.

Mai mult, statutul Autorității naționale de meteorologie și hidrologie este dictat de standardele și recomandările Organizației Meteorologice Mondiale, care recomandă instituirea unei autorități naționale care va asigura implementarea și promovarea politicii statului în domeniul activității meteorologice și hidrologice¹

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public este reprezentat, în mod primordial, de majorarea nivelului salarial al angajaților din sectorul bugetar, în special al angajaților Serviciului. Se atestă capacitate instituțională în domeniul activității meteorologice slab dezvoltată.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul prevede modificarea Legii nr. 368/2023 cu privire la activitatea meteorologică și hidrologică, care condiționează modificări la principiile și sistemul de salarizare a angajaților Serviciului și implică alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru personalul Serviciului estimate la un total de 1979,0 mii lei anual.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Principalele părți interesate în reglementarea propusă sunt beneficiarii serviciilor meteorologice: agențiile private, ONG-urile, alte persoanele fizice și juridice care solicită date climatologice, hidrologice, meteorologice, produse și servicii climatice.

Utilizarea publică și privată a datelor meteorologice este strict necesară în diverse

¹ Congresul al XVI-lea al OMM, stabilește rolul și funcționarea serviciilor naționale de meteorologie și pune accent pe o abordare holistică a structurii, competențelor și capacității, și totodată promovează locul acestora în planificarea regională și procesele politice pentru a asigura durabilitatea, coordonarea și cooperarea cu activitățile conexe de dezvoltare.

sectoare, cum ar fi: agricultură, irigații și securitate alimentară; adaptarea la schimbările climatice; construcție; energie; managementul mediului și ecosistemul; servicii; pescuit; industria forestieră; asigurări; sănătate; utilizarea și planificarea terenului; alimentarea cu apă municipală; recreere, cercetare și dezvoltare; transport, navigație; turism; managementul resurselor de apă; managementul bazinelor hidrografice; generarea energiei din surse regenerabile.

4.4. Impactul social

Măsurile stabilite în proiectul actului normativ vor contribui la:

- sporirea angajării tinerilor specialiști în domeniul prestării serviciilor meteorologice;
- accesul publicului interesat la informații și date meteorologice credibile în timp real;
- influența directă asupra investiției interne și a investițiilor străine, ca urmare, reținerea forței de muncă înalt calificate și beneficii pentru dezvoltarea locală;
- minimizarea impactului negativ al schimbărilor climatice asupra populației;
- eficientizarea activității agenților economici prin dispunerea de date climatice fiabile;
- integrarea nevoilor utilizatorilor în dezvoltarea serviciilor și facilitarea feedback-ului pentru îmbunătățirea acestora.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul legii va asigura un grad mai înalt de ocupare a tinerilor specialiști formați în domeniu, respectiv va fi asigurat nivelul corespunzător de motivare a profesioniștilor prin salarizare echitabilă și condiții egale de accesare, organizare și recompensă a muncii prestate, formare și calificare profesională.

4.5. Impactul asupra mediului

Măsurile stabilite în proiectul actului normativ vor asigura:

- reducerea riscurilor și prevenirea pierderilor cauzate mediului de fenomenele meteorologice periculoase;
- eficientizarea sistemelor de management de mediu prin aplicarea datelor meteorologice;
- eficientizarea mecanismelor de prevenire și/sau minimizare a efectelor fenomenelor meteorologice;
- îmbunătățirea proceselor de evaluare de mediu având la bază informații meteorologice calitative

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Cele mai mari cheltuieli pentru aplicarea legii se referă la modificarea Statutului instituției cu investirea unor angajați cu statut de funcționari publici. Alocarea unor resurse financiare decente pentru salarizarea personalului, va permite angajarea unui personal calificat și prin urmare atingerea obiectivelor de furnizare a datelor și serviciilor de observație de înaltă calitate pentru utilizatori.

Organizația Meteorologică Mondială a afirmat, pe baza mai multor studii de cercetare, că **investiția de 1 USD pentru îmbunătățirea capacităților de prognoză și avertizare timpurie va oferi beneficii de cel puțin 7 USD** doar prin contribuția la prevenirea pierderii de vieți omenești și de bunuri cauzate de vreme, climă și apă și alte calamități aferente.

Nu există nici o îndoială că orice investiție pentru îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor climatice va avea ca rezultat beneficii mari pentru comunitate, iar

a serviciilor climatice va avea ca rezultat beneficii mari pentru comunitate, iar Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie joacă un rol foarte important pentru bunăstarea populației, dezvoltarea sectoarelor socio-economice și asigurarea dezvoltării durabile prin furnizarea de produse și servicii orientate către utilizator, inclusiv meteorologice, hidrologice și climatice necesare, date și analize, previziuni de înaltă calitate și bazate pe impact și avertismente timpurii împotriva pericolelor.

Consolidarea capacităților instituției în vederea prestării de servicii hidrometeorologice mai bune, nu trebuie privită ca fiind cheltuieli naționale, ci ca o investiție în dezvoltarea națională și regională.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Urmând imperativul integrării europene, exprimat nemijlocit prin implementarea Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112 din 02.07.2014, Republica Moldova și-a asumat un șir de angajamente îndreptate spre alinierea la normele și standardele Uniunii Europene în toate domeniile, inclusiv în domeniul adaptării la schimbările climatice și atenuarea și reducerea riscurilor de dezastre.

Se menționează că la compartimentul "politicilor climatice", Acordul de Asociere RM-UE, prevede la art. (92) că părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în vederea combaterii schimbărilor climatice. Cooperarea se desfășoară ținând seama de interesele părților, pe baza egalității și a beneficiilor reciproce, precum și de interdependența existentă între angajamentele bilaterale și multilaterale în domeniu, încurajând luarea de măsuri la nivel național, regional și internațional, inclusiv pentru atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. Iar, la acest aspect, autoritatea responsabilă și direct implicată funcțional este Autoritatea națională de meteorologie și hidrologie.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de lege urmează a fi supus consultărilor publice în conformitate cu prevederile legale.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu art. 35 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmare a adoptării proiectului de lege va fi necesar de aprobat/modificat cadrul normativ secundar, în special Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va aproba Regulamentul de activitate al Autorității naționale de meteorologie și hidrologie.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Deputați în Parlament

Vălcușă Ștefan
Nicolaș Rusea
Ștefan Ștefan
Ștefan Ștefan
Ștefan Ștefan